

เอาอยู่เมื่อธรรมชาติ

การเสวนา เรื่อง “เอาอยู่...เมื่อธรรมชาติ” จากงานการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเยาวชน ครั้งที่ 7 จัดโดย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ เมื่อเร็ว ๆ นี้เพื่อสร้างความเข้าใจ 3 ภัยพิบัติหลัก แผ่นดินไหว สึนามิ น้ำท่วม พร้อมแนะคนไทยเรียนรู้การอยู่กับธรรมชาติอย่างถูกต้อง

รศ.ดร.วีระชัย สิริพันธ์วรารมภ์ หัวหน้าภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ชี้แจงว่า ปกติการเกิดแผ่นดินไหวไม่สามารถบอกได้ชัดเจนในเชิงวิทยาศาสตร์ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด เวลาไหน บอกได้แต่เพียงว่าบริเวณใดที่มีความเสี่ยง ทั้งนี้ยืนยันว่า แผ่นดินไหวระดับรุนแรงถึงขั้นอาคารเสียหายหรือแผ่นดินยุบตัวจากรอยเลื่อนในประเทศไทยมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก เนื่องจากการเคลื่อนตัวที่ไม่เกิน 1 เซนติเมตรต่อปีนั้น หากเกิดขึ้น

น่าจะเป็นผลกระทบจากรอยเลื่อนขนาดใหญ่จากประเทศเพื่อนบ้านมากกว่า เช่น พม่า

ด้าน รศ.ดร.กัมปนาท ภัคติกุล คณบดีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เหตุน้ำท่วมฉับพลัน ซึ่งเกิดขึ้นโดยเฉลี่ย 11 ครั้งในแต่ละปี การรับมือภัยน้ำอย่างมีประสิทธิภาพต้องเน้นการคิดแบบพลวัต

ว่าธรรมชาติมีความสัมพันธ์กัน ต้องใช้หลักทางภูมิสังคม การจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม ที่สำคัญที่สุดคือเน้นการแก้ปัญหาแบบทันทันที ณ เวลาจริงที่เกิดขึ้น และอย่าสื่อสารผิดพลาดจนเกินจริง หรือทำให้สังคมตื่นตระหนก ซึ่งเอาอยู่ได้ยากกว่าภัยธรรมชาติเสียอีก

ดร.วัฒนา กันบัว ผู้อำนวยการศูนย์

อุตุนิยมวิทยาทะเล สำนักตรวจและเฝ้าระวังสถานะอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา กล่าวถึง

เหตุการณ์สึนามิว่า เกิดจากการไหลของลาวาแนวตั้งจนทำให้เกิดการขบกันของเปลือกโลกใต้ทะเล ซึ่งความสูงของคลื่นมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่า ชัดเข้าสู่ฝั่งที่ตื้น-ลึกแค่ไหน ถ้าลึกมากคลื่นก็จะสูงมาก รวมถึงการที่น้ำทะเลสร้างลอนคลื่นให้ใหญ่ขึ้น โดยดึงน้ำจากชายฝั่งเข้าไปใต้ท้องคลื่น ดังปรากฏการณ์น้ำทะเลลดลงอย่างฉับพลันก่อนเกิดคลื่นสึนามิ

สำหรับประเทศไทย ยังพออุ่นใจได้ว่า ชายฝั่งส่วนใหญ่ นั้นตื้นประมาณ 50 เมตร ทำให้คลื่นมีการแตกตัวเหลือเป็นเพียงกระแสน้ำพุ่งเข้าหาฝั่ง ขณะนี้มีการใช้อุปกรณ์เรดาร์ตรวจคลื่นเพื่อตรวจจับสเปคตรัมของคลื่น

ริมชายฝั่งและความเร็วของกระแสน้ำ ซึ่งหากมีความเร็วมากกว่า 100 กิโลเมตร ให้อยู่ในภาวะเฝ้าระวังการเกิดคลื่นซัดชายฝั่งรุนแรง ซึ่งควรอพยพประชาชนไปอยู่ในที่สูง หรืออยู่ในอาคารหลบภัยที่จัดไว้ เป็นการเพิ่มความปลอดภัยอีกชั้นหนึ่งนอกเหนือจากการใช้ทุ่นตรวจวัดคลื่นสึนามิซึ่งติดตั้งในทะเลลึก.